

28 SEP. 2001

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

II. volebné obdobie

Číslo: 1805/2001

1200

Návrh

skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky

na vydanie

zákona, ktorým sa mení zákon č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajocho)

Predkladajú:

Peter	Tatár	v. r.
Peter	Kresák	v. r.
Peter	Osuský	v. r.
František	Šebej	v. r.
Vladimír	Palko	v. r.
Alexej	Ivanko	v. r.
Gyula	Bárdos	v. r.

Návrh na uznesenie:

Národná rada Slovenskej republiky
s c h v a ľ u j e
návrh skupiny poslancov Národnej rady
Slovenskej republiky na vydanie zákona,
ktorým sa mení zákon č. 302/2001 Z. z.
o samospráve vyšších územných celkov
(zákon o samosprávnych krajocho)

Bratislava september 2001

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

II. volebné obdobie

N á v r h

Z á k o n

z 2001,

**ktorým sa mení zákon č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov
(zákon o samosprávnych krajocho)**

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

Zákon č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajocho) sa mení takto:

1. V § 8 sa vypúšťa odsek 3.
Doterajšie odseky 4 až 6 sa označia ako odseky 3 až 5.
2. V § 8 ods. 4 sa číslica „4“ nahrádza číslicou „3“.

Čl. II

Tento zákon nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia.

Dôvodová správa

Všeobecná časť

Národná rada Slovenskej republiky prijala 4. júla 2001 vládny návrh zákona o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) ako zákon č. 302/2001 Z. z.

Zákon o samosprávnych krajoch obsahuje ustanovenie § 8 ods. 3, ktoré umožňuje vláde vrátiť zastupiteľstvu samosprávneho kraja nariadenie, ktoré je v rozpore s národnými záujmami alebo záujmami iných vyšších územných celkov.

Cieľom tohto návrhu zákona je vypustiť odsek 3 v § 8 a tým odstrániť ustanovenia, ktoré nie sú v súlade s viacerými ústavnými princípmi, najmä princípom právneho štátu resp. princípom právnej istoty a s princípom samosprávy.

Ústavný súd SR je podľa čl. 125 ods. 1 písm. c) príslušný rozhodovať o súlade všeobecne záväzných nariadení podľa čl. 68 (vydaných orgánmi územnej samosprávy vo veciach územnej samosprávy a na zabezpečenie úloh vyplývajúcich pre samosprávu zo zákona) s ústavou, s ústavnými zákonmi, s medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, a so zákonmi, ak o nich nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 125 ods. 1 písm. d) rozhoduje ústavný súd o súlade všeobecne záväzných nariadení orgánov územnej samosprávy podľa čl. 71 ods. 2 (vydaných pri výkone štátnej správy) s ústavou, s ústavnými zákonmi, s medzinárodnými zmluvami vyhlásenými spôsobom ustanoveným zákonom, so zákonmi, s nariadeniami vlády a so všeobecne záväznými právnymi predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy, ak o nich nerozhoduje iný súd.

Z uvedeného vyplýva, že ani všeobecný súd nemôže rozhodovať o súlade všeobecne záväzných nariadení orgánov územnej samosprávy nad rámec okruhu právnych noriem vymedzených ústavou v čl. 125 ods. 1 písm. c) a d).

Z hľadiska možností zásahov do výkonu samosprávy sú významné aj ustanovenia čl. 67 ods. 2 a 3 ústavy. Podľa čl. 67 ods. 2 ústavy možno povinnosti a obmedzenia pri výkone územnej samosprávy obci a vyššiemu územnému celku ukladať zákonom a na základe medzinárodnej zmluvy podľa čl. 7 ods. 5.

Podľa čl. 67 ods. 3 ústavy môže štát zasahovať do činnosti obce a vyššieho územného celku len spôsobom ustanoveným zákonom.

Ústavný súd SR vo svojom rozhodnutí PL. ÚS 17/96 konštatoval, že povinnosti a obmedzenia podľa článku 67 Ústavy SR možno ukladať len zákonom a nie na základe zákona. Ústava SR teda neumožňuje, aby štát zasahoval do výkonu územnej samosprávy na základe zákona, ale len zákonom.

Ústavný súd SR vo svojom rozhodnutí PL. ÚS 5/97 konštatoval, že rešpektovanie územnej samosprávy je, rovnako ako zachovávanie základných práv a slobôd, nevyhnutnou súčasťou právneho štátu.

Ustanovenie, ktoré sa navrhuje vypustiť, viaže možnosť vrátenia nariadenia samosprávneho kraja vládou na jeho rozpor s národným záujmom. Pojem „národný záujem“ je však právne ťažko, ak vôbec vymedziteľný a rozhodovanie o neplatnosti nariadenia samosprávneho kraja z dôvodu jeho „rozporu s národným záujmom“ vnáša do právneho poriadku značnú právnu neistotu.

Podľa rozhodnutia ústavného súdu PL. ÚS 15/98 je jednou z nevyhnutných súčastí obsahu princípu právneho štátu požiadavka právnej istoty. S uplatňovaním tohto princípu sa spája nielen požiadavka všeobecnej platnosti, trvácnosti, stability, racionality a spravodlivého obsahu právnych noriem a ich dostupnosti občanom (publikovateľnosť), no rovnako aj požiadavka predvídateľnosti konania orgánov verejnej moci (právna istota), ktorej základom

je jednoznačný jazyk a zrozumiteľnosť právnych noriem (požiadavka, aby priemerný občan dokázal porozumieť obsahu právnej normy).

Ak zákonodarca prijme právnu normu, ktorej formulácia nie je jednoznačná, nastoluje stav právnej neistoty. A keďže je pravdepodobné, že tento nedostatok týkajúci sa jasnosti a zrozumiteľnosti právnej normy nebude možné preklenúť ani výkladom podľa čl. 152 ods. 4 ústavy, možno predpokladať nesúlad s článkom 1 ods. 1 Ústavy SR.

Navrhovaná novela zákona o samosprávnych krajoch nebude vyžadovať vyššie výdavky zo štátneho rozpočtu ako už platný zákon.

Návrh zákona je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky a s inými zákonmi, ako aj s medzinárodnými zmluvami a inými medzinárodnými dokumentmi, ktorými je Slovenská republika viazaná.

Doložka zlučiteľnosti návrhu zákona s právom Európskej únie

1. Navrhovateľ zákona:

Skupina poslancov Národnej rady Slovenskej republiky.

2. Názov návrhu zákona:

Návrh skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona, ktorým sa mení zákon č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch).

3. V práve Európskej únie je problematika návrhu zákona upravená v týchto dokumentoch:

- Európska dohoda o pridružení uzatvorená medzi Európskymi spoločenstvami a ich členskými štátmi na strane jednej a Slovenskou republikou na strane druhej podpísaná v Luxemburgu 4. októbra 1993 – čl. 6,
- Zmluva o Európskej únii podpísaná v Maastrichte 9. februára 1992 v znení Amsterdamskej zmluvy – čl. 6 ods. 2.

4. Návrh zákona svojou problematikou:

Nepatrí medzi prioritné oblasti aproximácie práva uvedené v čl. 70 Európskej dohody o pridružení a nepatrí ani medzi priority odporúčané v Príprave asociovaných krajín strednej a východnej Európy na integráciu do vnútorného trhu Európskej únie (Biela kniha)

5. Charakteristika právnych noriem Európskej únie, ktorými je upravená problematika návrhu zákona:

- Čl. 6 Európskej dohody o pridružení zakotvuje rešpektovanie demokratických zásad a ľudských práv uvedených v Helsinskom Záverečnom akte a Parížskej charte pre novú Európu, ako aj zásad trhovej ekonomiky ako zdroja vnútornej a zahraničnej politiky zmluvných strán a podstatu pridrużenia.
- Čl. 6 ods. 2 Zmluvy o Európskej únii v znení Amsterdamskej zmluvy zakotvuje rešpektovanie základných ľudských práv zaručených v Európskom dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd a vyplývajúcich z ústavných tradícií členských štátov, ako základných princípov práva Spoločenstva.

6. Vyjadrenie stupňa kompatibility návrhu zákona s právnou normou Európskej únie: úplná kompatibilita.

Osobitná časť

K čl. I:

K bodu 1:

Navrhuje sa v § 8 vypustiť odsek 3, ktorého znenie nie je v súlade s viacerými ústavnými princípmi.

K bodu 2:

Ide o legislatívno-technickú úpravu v nadväznosti na zmenu v bode 1.

K čl. II:

Keďže voľby do orgánov samosprávnych krajov už boli vyhlásené, navrhuje sa, aby zákon nadobudol účinnosť čo najskôr, t. j. dňom vyhlásenia.

MINISTERSTVO FINANCIÍ SR
Odbor štátneho rozpočtu

Národná rada
Slovenskej republiky

Bratislava 28. 9. 2001

VEC: Návrh skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona, ktorým sa mení zákon č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch); predložil P. Tatár

V dôvodovej správe predloženého návrhu sa konštatuje, že "Navrhovaná novela zákona o samosprávnych krajoch nebude vyžadovať vyššie výdavky zo štátneho rozpočtu ako už platný zákon".

Odbor štátneho rozpočtu sa s týmto konštatovaním stotožňuje.

Odbor štátneho rozpočtu sa v tejto etape posudzovania návrhu nevyjadruje k jeho legislatívnej a obsahovej stránke.

Ing. Miloš Nosál, CSc.
riaditeľ odboru štátneho rozpočtu

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

II. volebné obdobie

Číslo: 1805/2001

1200a

Spoločná správa

výborov Národnej rady Slovenskej republiky o prerokovaní návrhu skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona, ktorým sa mení zákon č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) (tlač 1200) vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky v druhom čítaní

Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre verejnú správu ako gestorský výbor pri rokovaní o návrhu skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona, ktorým sa mení zákon č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) (tlač 1200) (ďalej len „gestorský výbor“) podáva Národnej rade Slovenskej republiky v súlade s § 79 ods.

výbor“) podáva Národnej rade Slovenskej republiky v súlade s § 79 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov túto spoločnú správu výborov Národnej rady Slovenskej republiky o prerokovaní vyššie uvedeného návrhu zákona.

I.

Národná rada Slovenskej republiky uznesením č. 1709 z 30. októbra 2001 pridela **návrh skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona, ktorým sa mení zákon č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajochoch) (tlač 1200)** na prerokovanie týmto výborom Národnej rady Slovenskej republiky:

- Ústavnoprávnemu výboru Národnej rady Slovenskej republiky
a
Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre verejnú správu.

Uvedené výbory prerokovali predmetný návrh zákona v lehote určenej uznesením Národnej rady Slovenskej republiky.

II.

Gestorský výbor nedostal do dňa 3. decembra 2001 žiadne stanoviská poslancov Národnej rady Slovenskej republiky, ktorí nie sú členmi výborov, ktorým bol návrh zákona pridelený, oznámené v súlade s § 75 ods. 2 a § 79 zákona Národnej rady Slovenskej republiky

o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

III.

Návrh skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona, ktorým sa mení zákon č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) (tlač 1200) odporúčali Národnej rade Slovenskej republiky schváliť s pozmeňujúcimi a doplňujúcimi návrhmi tieto výbory Národnej rady Slovenskej republiky:

- Ústavnoprávny výbor Národnej rady Slovenskej republiky, uznesenie č. 758 zo dňa 27. novembra 2001

a

Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre verejnú správu, uznesenie č. 367 zo dňa 15. novembra 2001.

IV.

Z uznesení výborov Národnej rady Slovenskej republiky uvedených pod bodom III tejto správy vyplývajú tieto pozmeňujúce a doplňujúce návrhy:

1. K názvu zákona

Za slovo „mení“ sa vkladajú slová „a dopĺňa“.

Legislatívno-technická úprava názvu zákona súvisí s pripojením slov v § 8 ods. 1 na konci vety za bodkočiarkou, ktoré vyjadrujú aké nariadenia vlády sú záväzné pre samosprávne kraje pri

vydávani všeobecne záväzných nariadení vo veciach územnej samosprávy.

Ústavnoprávny výbor NR SR
Výbor NR SR pre verejnú správu

Gestorský výbor odporúča prijať.

2. K § 6

V § 6 ods. 2 sa slová „podľa § 1“ nahrádzajú slovami „podľa odseku 1“.

Ide o legislatívno-technickú úpravu, ktorou sa odstraňuje chyba v terajšom texte zákona o samosprávnych krajoch.

Ústavnoprávny výbor NR SR
Výbor NR SR pre verejnú správu

Gestorský výbor odporúča prijať.

3. K § 8

V § 8 ods. 1 sa na konci vety za bodkočiarkou pripájajú slová „na vykonanie Európskej dohody o pridružení a na vykonanie medzinárodných zmlúv podľa čl. 7 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky“.

Legislatívno-technickou úpravou sa priamo v texte zákona označujú tie nariadenia vlády (tzv. aproximačné), s ktorými nesmie byť v rozpore všeobecne záväzné nariadenie samosprávneho kraja vydané vo veciach územnej samosprávy, keďže poznámka pod čiarou 10 konkretizujúca tieto nariadenia vlády nemá normatívny charakter.

Ústavnoprávny výbor NR SR
Výbor NR SR pre verejnú správu

Gestorský výbor odporúča prijať.

O pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhoch odporúča hlasovať:
an blok prijať body 1, 2, a 3.

V.

Gestorský výbor na základe stanovísk výborov k **návrhu skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona, ktorým sa mení zákon č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) (tlač 1200)** vyjadrených v ich uzneseniach uvedených pod bodom III tejto správy a v stanoviskách poslancov gestorského výboru vyjadrených v rozprave k tomuto návrhu zákona v súlade s § 79 ods. 4 a § 83 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov **odporúča Národnej rade Slovenskej republiky návrh skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona, ktorým sa mení zákon č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) (tlač 1200) v znení schválených pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov uvedených v tejto správe a prednesených v rozprave schváliť.**

Súčasne gestorský výbor poveril spoločného spravodajcu výboru poslanca **Józsefa Kvardu** predložiť návrhy podľa § 81 ods. 2, § 83 ods. 4, § 84 ods. 2 a § 86 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

Predmetná spoločná správa výborov Národnej rady Slovenskej republiky o prerokovaní **návrhu skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona, ktorým sa mení zákon č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) (tlač 1200a)** bola schválená uznesením

Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre verejnú správu
(gestorský výbor) č. 400 dňa 29. novembra 2001.

Bratislava 29. novembra 2001

Dušan K o v a č i č, v. r.
predseda Výboru NR SR
pre verejnú správu